

IZVIJEŠĆE S PUTOVANJA 2/2010 od 28.07. do 14.08.2010.

Berlin – Graz – Zaprešić – Zagreb – Samobor - Rab– Šibenik – Benkovac–
Pula/Medulin – Lovran – Zagreb - Karlovac – Čakovec – Berlin

4200 km od toga u Hrvatskoj **2000 km**

28.07.10

Vožnja do Graza. Obitelj Sprenger me kao uvijek ljubazno dočekuje te puno razgovaramo o zajedničkim aktivnostima oko zaštite životinja u Hrvatskoj.

29.07.

Posjet u sklonište za životinje Arche Noah u Grazu glede održavanja kontakata s jedne strane i gledanja mogućnosti za potporu s druge strane. Dobivam pristanak za potporu jedne udruge iz Austrije koje se inače jako angažira u Mađarskoj. Na granici s Hrvatskom kao i uvijek problemi s carinom. No naša temeljita administrativna priprema se isplatila jer me na kraju puštaju da prođem. Zaustavljam se u skloništu Šapica u Zaprešiću, predajem nekoliko donacija i divim se mnogobrojnim novopridošlim psima u vrtu predsjednice. Primila je još i četiri slatka štenca za koje traži novi dom.

Štenci u vrtu predsjednice Šapice

Kasno popodne stižem u Samobor i tamo se smještam.

30.07.

Posjet Ministarstvu poljoprivrede- vijećanje traje 2 sata. Pri tome dobivam važne dokumente o gradnji skloništa koje sam kasnije mogao podijeliti udrugama.

POŽEGA: Kao rezultat mog posjeta u travnju nadležni inspektor je 25. svibnja obvezao odgo-

vorne da u roku od 120 dana ili zatvore sklonište ili da ga nadograde odgovarajućim boksevima.

Šinteraj u Požegi

OSIJEK: tamošnja udruga će podnijeti zahtjev za registracijom jer je to uvjet za ostvarenje financijske potpore od strane lokalnih vlasti.

DRŽANJE NA LANCU: u Hrvatskoj još nije zabranjeno. Pri tome svaka općina samostalno odlučuje kolika je dužina lanca. Npr. u Zagrebu je to trostruka dužina psa. Po pitanju toga moramo se hitno aktivirati.

Na jadranskoj obali, ali pogotovo na otocima dolazi nakon završetka turističke sezone do velikog trovanja mačaka, koje prije toga uglavnom hrane turisti. To je svima u zemlji poznato. Jedna od akcija bi se trebala zvati „Kastriranje umjesto trovanja“. To sam tematizirao i pri mom susretu sa novinarom „Slobodne Dalmacije“.

U Ministarstvu naglašavaju nedostatak kaznenih mjera, zbog toga opetovano upućujem na pravilnike o izvozu. Nadalje, žaljenje da strani veterinari ne smiju bez prethodne pripreme raditi u Hrvatskoj. I ovdje se mora nešto promijeniti, npr. uvađanje koordiniranih službenih priopćenja za Ministarstvo i veterinarsku komoru. Bio je to još jednom otvoren i harmoničan razgovor. Nakon toga posjet mojoj prijašnjoj službi OSCE- gdje sam kao i uvijek naišao na administrativnu i prijateljsku potporu.

Navečer susret sa predsjedateljima „Noine arke“. Predajem im donaciju hrane jednog njemačkog trgovačkog lanca koja im pomaže da izađu iz jedne teške situacije.

31.07.

Trosatni razgovor sa glasnogovornicom Udruge za zaštitu životinja Animal Friends Croatia. Oni su se sad na mjestu aktivirali protiv prekršaja u zaštiti životinja pogotovo sa strane veterinara koji posjeduju šinteraje, kao što je to slučaj u Sisku, Velikoj Gorici i Zadru. Osim toga potpomažu udruge u zajedničkom radu sa inspektorima. Glasnogovornica se također izjasnila da je pod hitno potrebno usavršavanje inspektora koji često ne znaju što bi trebali ili morali ocijeniti. To naravno ide na štetu životinja, kao npr. u Puli. Tamo je za AFC nadležna inspektorica veterinarsku ambulantu ocijenila kao urednu iako su svi koji su je vidjeli procijenili kao neprihvatljivu. Potaknuo sam veći protok informacija između udrugam kao i usavršavanje aktivista u ophođenju sa službama i njihovim predstavnicima. Sljedeći zakazani termin je u Osijeku. Tamo Grad želi užu suradnju sa Udrugom a AFC pri tome želi potpomoći udругu kako ne bi bili oštećeni pri pregovorima. Svi ugovori ove vrste moraju biti dostupni na internetu.

01.08.

Od Samobora do izlaza za trajekt Rab-Jablanac ima 2 sata vožnje-otprilike 800 auti koji također žele na otok. Još jedanput 2,5 sata za samo 4 kilometra i uspio sam (4 trajekta kapaciteta od otprilike 40 auti ako nema busa, 110 kuna u jednom pravcu).

Trajekt za otok Rab

Predsjednica Udruge „Mili“ me vrlo srdačno primila. Ona stanuje na vrlo velikom imanju (oko 3500 m²).

Pozdravljaju me 14 pasa a postepeno pristiže i dvostruko veći broj mačaka. Vrlo profesionalno postupa sa životinjama. Psi i mačke žive zajedno u velikoj harmoniji. Međusobno razmijenjujemo mišljenja. Pri tome sam opet ustanovio da su posjeti i osobna briga beskonačno važni i da motiviraju tamošnje ljude. To što ova žena čini je zaista zadivljujuće. Slijedi upute turista kako bi skupila mačke izvan svog posjeda ili postavila mjesta za hranu. Međutim ostaje bez finansijskih sredstava. Doznali smo da postoji jedna linija busa od Berlin-Kaiserdamma do Hrvatske koja može preuzeti donacije. To ćemo sigurno iskoristiti.

Volker Fritze meier sastavlja stablo za grebanje

02.08.

Presjednik udruge i ja vodimo razgovore sa mladim veterinarom koji od nedavno vodi praksu na otoku te sa zamjenikom gradonačelnika Raba. Razgovori traju po 1 sat. Razgovoru sa veterinarom prisustvuju njegova asistentica i biologkinja sa sveučilišnom diplomom. Našem zajedničkom susretu u vijećnici bila je prisutna i voditeljica turističkog ureda. Svi pričaju njemački. Veterinar želi nanovo pregovarati o cijenama kastracije. Obadvoma sam ponudio seminar usavršavanja u jednoj veterinarskoj praksi u Njemačkoj ili u skloništu za životinje u Berlinu.

Veterinar i biologkinja

Razgovor sa dogradonačelnikom je bio vrlo prijateljski. Rezultat je da ćemo poraditi na uređenju stanice za prihvat životinja, alternativno i na programu kastracije mačaka, što će gradonačelnikova služba kratkoročno obraditi.

Najveći dio donacija sam ostavio tamo- deke, posteljenu, ručnike, stablo za grebanje. I opetovano ostavljao naše flyere po brisačima auta sa njemačkom oznakom.

03.08.

Nastavak vožnje prema Šibeniku. Opet vrlo srdačan doček. Prvi susret sa tamošnjim aktivistima. Udruga „Dalmatiner“ je opet oživila- već postoji 7 aktivnih članova. Popodne posjećujem posjed „Aseka“, jedne tvrtke za suzbijanja štetočina. Prisutni su bili i Dunja Rajter i Michael Eichler, kao i novinari i fotografi te nadležni inspektori Ministarstva poljoprivrede. S obzirom da su iz tvrtke znali da dolazimo, priredili su nam dobro organiziranu predstavu.

Kompleks je novi, ali to je hotel za pse, nikako sklonište. Samo uvjetno je podoban za prihvatilište. Premalo mjesta.

9 bokseva-vanjski dio hotela za psa

Primjereno držanje nije moguće. Inspektor je sa svojom krivom ocjenom kompleksa-da su svi uvjeti za sklonište zadovoljeni- opet potvrdio koliko je važno usavršavanje u ovom zanimanju. Sa voditeljem tvrtke „Aseko“ mogli smo usuglasiti suradnju između tvrtke i udruge. Nakon toga posjeta susrećem se sa članovima udruge u središtu grada. Dunja Rajter tamo daje intervju za lokalne novine i radio. Tako je naš zajednički posjet naišao na glasan odjek u medijima.

Završni sastanak u Šibeniku

04.08.

Još jedan razgovor sa direktorom „Aseka“ prošao je vrlo kooperativno. Postigli smo da članovi udruge isprva u radno vrijeme (7-15h) mogu dodatno obavljati stvari koje se inače ne stignu obaviti kao što su treniranje pasa, npr. da sa psi nauče voditi na povodcu itd, oglašavanje pasa u medije, kako bi se za njih pronašla nova obitelj, bavljenje štencima itd. To će se sigurno morati produžiti izvan radnog vremena, pogotovo zato što su psi preko vikenda bez na-

dzora. Trenutno se tamo nalaze 9 štenaca i 7 starijih pasa.

Razgovor u gradonačelnikovoju službi također je prošao pozitivno iako niti gradonačelnik niti njegov zamjenik nisu bili prisutni. Naš partner u razgovoru, jedan službenik, pristao je pronaći zemlju za udrugu. U međuvremenu se udruga „Dalmatiner“ registrirala te podnijela zahtjev i opis projekta. Ovdje će još biti potrebno još puno razgovora dok udruga ne uspije dobiti vlastiti teren.

Sastanak u Gradskoj vijećnici u Šibeniku

05.08.

Hrvatski praznik. Na putu prema Puli zaustavljam se u Benkovcu. U skloništu boravi 26 pasa, od toga 9 štenaca. Nije loše, iako općenito ostavlja neuredan dojam. Krovovi drvenih kuća još uvijek nemaju pokrivala od kartona zbog čega još uvijek prokišnjava. Posvuda psći izmeci, jedna se pseća kućica urušila i stoji tako nepopravljena, pseće kućice nisu očišćene. Općenito bi se kompleks trebao obnoviti. Grad Würzburg neprestano pomaže. Većina pasa su kastrirana i čipirana. Jedan moj poznanik koji je isto prisutan će od sada redovito brinuti i pomagati čuvaru. Jedno štene je odmah ponio sa sobom kući u Vranu. Juri sam dao overal i radne rukavice. Kontakt sa udrugom u Šibeniku je postojan.

Štenci u Benkovcu

Ali Dinko Odzaković još uvijek stvara nepodobštine sakupljajući pse u jednoj ruševini u blizini skloništa. Ovdje se mora nešto dogoditi.

Divlje sakupljalište Dinka Odzakovića u Benkovcu

U Puli me pod olujnim pljuskom srdačno dočekuje udruga Ruka šapi. Dr.med. vet. Haister mi ponosno pokazuje svoju stanicu, za što i ima razloga. U potpunosti je opremljen svim uređajima-nijedan nije stariji od godinu dana, što mu omogućuje da djeluje samostalno. U prostorijama stanice se nalaze predsjednica dr. med. vet. Svjetlana Prodanović i Iva Rada, arhitektica. Nakon upoznavanja nastavili smo razgovor u jednom restoranu. Nadam se da sam mogao prenijeti svoja znanja dobivena iskustvom sa drugim općinama i tvrtkama u Hrvatskoj, posebno što se tiče suradnje različitih strana na jednom mjestu. Promatrali smo mogućnost inozemnih pomagača. Würzburg tu i tamo pomaže. Ipak, ovdje „Urlaubspfoten e.V.“ jednako intenzivno pomaže kao i „Urlaubspfoten e.V.“ u Čakovcu.

06.08.

Posjećujem odlagalište otpada sa šinterajem i utvrdom u Puli/Kastijun. Šinteraj se sastoji od 2 reda bokseva (po 6 i 4). U njima su bila 4 psa, od kojih je jedan upravo udomljen. Onda sam i ja spasio jednog engleskog seterera i poveo ga sa sobom u Zagreb.

Šinteraj u Puli

Jedna obitelj iz Njemačke će udomiti zlatnog retrievera tako da treba organizirati transport. Pronađeno je trenutno sklonište na otoku Krku. Ovo je kao prihvatilište sasvim u redu. Međutim nedostaje sve što životinje trebaju-primjeren tretman, šetnju, medicinska njegu, mjesto za ležanje od drveta i odgovarajuća hranu. Kao sklonište je potpuno neprimjereno.

On je već isti dan pronašao novi dom u Beču

Utvrda i dalje služi, iako ilegalno, kao sakupljalište pasa. Psi nemaju kućice, leže na betonu i prema informacijama domaćih slabo se prehranjuju. I ovdje se mora nešto dugoročno promijeniti.

Divlje sakupljalište u staroj utvrdi "Kastijun"

Bog vremena nije nam bio naklonjen, tako da sam sklonište Ruka šapi morao vidjeti po pljusk. To je sigurno prijelazno rješenje za pse i mačke, ali uređeno sa puno truda. Trenutno tamo boravi 40 pasa i 20 mačaka. Popodne se sa seterom vozim za Lovran. Tamo je udruga „Lunjo i Maza“ od jedne stare kaserne izgradila jedan izuzetno podoban dom za čuvanje mačaka. Neke od prostorija su pogodne i za pse. Ovo je jedina udruga kojoj je predsjednik muškarac. Boris Ursić mi je zajedno sa Doris Petričić pokazao „svoj“ dom.

Kuća mačaka u Lovranu

Zarista je impresivno s koliko je energije i srca tamo sve izgrađeno za mačke i još uvijek se gradi. Trenutno imaju 63 mačke, od toga 8 odraslih.

“Dječji kutak” u Lovranu

Dolores Stanger koja vodi sveukupnu administraciju- i to profesionalno- isto je bila prisutna. Nju sam upoznao za vrijeme naših prvih demonstracija u Benkovcu.

Imaju problema sa gradom Opatija zato što ne naznačuje na vrijeme financijska sredstva. Prijedloge ili upite za konačan azil odbijaju uglavnom sa obrazloženjem da u Klani planiraju gradnju sklonište (za 400 pasa i 200 mačaka). Uz to je i taj plan kojim bi se trebalo obuhvaćati cjelokupno područje Rijeke nerealan. Nitko još do sada nije ispitao koliko ima životinja (pasa, mačaka) na tom području o kojima se vodi briga (udruge, pojedinci). Trenutno je planiranje obustavljeno. Prema jednom veterinaru u Rijeci postoji povjerljiv odnos koji svoje cijene drži u granicama. Tako kastracija mačke košta 260 kuna. Moj seter je totalno traumatiziran, morao sam ga svugdje nositi jer se odmah htio leći kad ga se spustilo na zemlju. Još uz to uopće ne podnosi vožnju autom. Bude mu slabo i dahće. Ali svejedno je bio svugdje sa mnom.

07.08.

Poslije doručka krećem dalje prema Zagrebu. U Rijeci se nažalost više nisam mogao zaustaviti. Jednostavno sam kod pripreme previše toga stavio na dnevni red. U Zagrebu se susrećem sa aktivistima iz Austrije i Zaprešića. Nakon toga vraćam se u svoju „bazu“ u Samobor.

08.08.

Slobodan dan. To mi daje priliku da ugradim u psa barem malo povjerenja. Već pomalo dolazi k sebi, ali je još uvijek strašljiv. U tako kratko vrijeme se ništa više ne može ni očekivati.

09.08.

Pripremam se za nadolazeći tjedan, obavljam e-mail poštu i dalje ugrađujem u psa povjerenje. Napreduje malim koracima. Ostaće sada kod Nine, što je optimalno rješenje. Novo sklonište i razdvajanje od mene bili bi još jedan šok za njega. S obzirom da ću sljedećih dana biti odsutan po nekoliko sati biti će to umjeren prijelaz iz njegove stare u novu okolinu.

Engleski seter Tom prije svog oslobođenja

...i nakon toga

10.08.

Jedno i polsatno predavanje u Njemačkom veleposlanstvu. Naše djelovanje je tamo vrlo pozitivno prihvaćeno iako nije moguća direktna potpora. Želimo održavati kontakt. Zato molim da me obavijeste o mogućim izvorima financijske potpore. Popodne posjećujem sa predsjednikom “Šapice” jedan kompleks u Zagrebu u kojem se uzdržavaju sve moguće životinje-konji, psi mačke. Kompleks sam po sebi izgleda dosta propao, puno pasa je na lancu, mačke su bolesne, konji i dva ponija su zavezana i stoje u stajama što je u Njemačkoj zabranjeno već 30 godi-

na. Pa ipak izgledaju njegovano i psi usprkos lancu nisu agresivni. Ima 19 konja i 25 pasa. Žena koja sve to održava na iznajmljenoj zemlji stara je 56 godina i nažalost ne prima nikakvu pomoć.

Farma na kraju grada u Zagrebu

Navečer Tom prima cjepivo protiv bjesnoće. Još uvijek se užasava vožnje autom, vjerojatno je u vezi s tim doživio nešto strašno.

11.08.

Bio je to još jedan težak dan. U 10h sastajem se sa voditeljem glavnog skladišta jednog trgovačkog lanca, samo da mu se zahvalim. Iz toga je međutim proizašao jednosatni razgovor. Za otprilike godinu dana bi na jugu Dalmacije trebalo biti otvoreno drugo glavno skladište. Tako da bismo tada mogli obiskrbljivati tamošnje udruge, što sada nemamo priliku. Taj trgovački lanac ima sada 10 podružnica više nego pri mom zadnjem posjetu u travnju (65).

Onda sam otišao u Karlovac. Gradska uprava me pozvala. Imao sam 90-minutni razgovor sa zamjenikom voditelja za europske integracije koji je zadužen i za zaštitu životinja. Stanje u Karlovcu vrlo je pozitivno. Privatna tvrtka koja vodi sklonište i kojoj pripada sva infrastruktura usko surađuje sa tamošnjom udrugom koju pak potpomaže grad. Sklonište je udaljeno 25 km od grada. Imaju ukupno 80 pasa i udruga još otprilike 20 u različitim prihvatilištima. Tvrtka dobiva od grada mjesečno 50.000 kuna. Njezin četverogodišnji ugovor ističe sljedeće godine. Iako se u principu ne slažem s time da privatne tvrtke ili veterinari vode sklonište, jer se time kod pravilnog uzdržavanja ne može zaraditi novac- upravo suprotno- u ovom slučaju gdje tri strane uspješno surađuju složiću se s produžetkom ugovora. Udrugu, koja kao i svaka druga želi imati vlastito sklonište odgovorio sam od toga. Tri sata poslije napustio sam Karlovac i odlazim u Zagreb gdje se srećem sa voditeljicom Odjela za zaštitu životinja pri Ministarstvu poljoprivrede. Bio je to dvosatni razgo-

vor jer nije bilo vremenskog pritiska kao obično. Mogao sam joj otvoreno iskazati utiske sa mog putovanja. Kopirala je na svoje računalo moje fotografije hotela za pse u Šibeniku, šinteraja u Puli kao i kaveze u veterinarskoj stanici u Samoboru. U sljedeće nadopune pravilnika o skloništima uvesti će se vremenska naznaka pri liječenju pronađenih ili napuštenih životinja. Uvjeti za registraciju skloništa biti će objavljeni u jednoj brošuri i dostupni svima na internet pod www.mps.hr/veterinarstvo. Kod mog sljedećeg posjeta potrudimo se organizirati susret sa veterinarskom komorom i voditeljem Turističkog instituta. Ministarstvo je još jednom naglasilo koliko im je važna suradnja s nama.

12.08.

Razgovor sa predstavnicima „Krovnog saveza“. Očitovao sam se o pomoći za koju sam tijekom mog putovanja ustvrdio da je nužna. Tako bi npr. Grad Opatija trebala naznačiti obećan novac Lovranu, dogradonačelnik Erstić bi nekako trebao zaustaviti aktivnosti onog Dinka u Benkovcu, dr. Steki u Puli u Kastijunu treba netko zabraniti rad itd.

Nakon toga putovanje za Čakovec. Tamo me dojmio napredak u gradnji kompleksa. Udruga „Prijatelji“ će za otprilike godinu dana imati uzorno sklonište. Svi boksovi će imati i vanjski dio kojem će pak biti dostupna velika slobodna površina gdje psi mogu trčati i igrati se. Do svih dijelova se može doći natkrovljenim putem. Veliko polje i dio šume su omeđeni. „Tierwald-Ungarn e.V pruža veliku potporu što ostavlja vrlo pozitivan trag.

U telefonskom razgovoru sa kontakt-osobom u Zadru doznajem da tamo sada započinje gradnja skloništa. Biće useljiv već u veljači sljedeće godine, što ću povjerovati tek kada ga ugledam. Postavlja se pitanje tko će ga voditi i kako organizirati selidbu. . Kako bi se izbjeglo da dom već odmah na početku ne bude prenatrpan bolesnim psima trebalo bi izgraditi karantenu. To pak znači da obadva kompleksa trebaju paralelno raditi tijekom godine dana.

13.08.

Povratak sa Hugom, psom kojim sam posredovao u Oldenburg i kojeg sam malo naučio na povodac. Noćim u Kirchrothu.

14.08.

Nastavak vožnje i predaja psa ljubaznom paru. U međuvremenu je pas dospio u sklonište jer je udomitelj iznenada reagirao alergično na pseću dlaku. Sada taj dragi pas traži obitelj kod koje može trajno ostati.

Sažetak:

Ovo je dosada bilo najduže i najdomljivije putovanje. Opet se pokazalo da je moj posjet udrugama velika motivacija. Svugdje sam ljubazno primljen i nadam se da sam puno ljudi mogao dati dobre savjete kao i ponuditi potporu. Sada se ti kontakti moraju njegovati kako se ne bio stvorio dojam da je sve ostalo na tom jednom posjetu. Udruge se oslanjaju na nove kontakte.

Poželjno je pronaći udruge iz Njemačke koje bi, slično kao u Čakovcu, Puli ili Krku, potpomagale udruge u Hrvatskoj pri njihovoj izgradnji. Takva mjesta su npr. Šibenik, Lovran i Požega.

Suradnja sa Ministarstvom poljoprivrede se dobro uhodala i Njemačko veleposlanstvo će pomagati barem informacijama.

Model zajedničke suradnje između direkcije skloništa, gradske službe i udruge funkcionira dobro i trebalo bi ga prakticirati svugdje gdje je moguće. Neslaganja ili čak svađa idu samo na teret životinja.

Udruge sve više kontroliraju posao veterinara i privatnih tvrtki. Sve su više prihvaćene.

Tisak pokazuje zanimanje za aktivnostima za zaštitu životinja-još prije 18 mjeseci to je bilo nezamislivo.

U međuvremenu su zadaci toliko porasli da ih više ne mogu obaviti dvije osobe koje već svaki dan dragovoljno rade najmanje četiri sata. Zato ću pokušati pronaći način da se financira jedan ured za zaštitu životinja za Hrvatsku, možda u suradnji sa lokalnom udrugom.

Volker Fritzscheier